

Fuglene på Klelund

Statusrapport 1983 - 2013

Foto: Michael Vissing Rasmussen

Jens Rye Larsen

april 2014

Redaktion: Jens Rye Larsen, DOF Sydvestjylland

Alle fotos: Michael Vissing Rasmussen, Natur- og Vildtforvalter ved Klelund Dyrehave

Indledning

I efteråret 2012 blev der etableret en kontakt mellem Klelund Dyrehave og DOF Sydvestjylland. I det intensive arbejde for at forbedre biodiversiteten på Klelundvejendommen ville det være ønskeligt med en mere systematisk monitoring og overvågning af fuglene, og DOF Sydvestjylland arbejder en hel del med den type af overvågning i forbindelse med Filsø.

Klelund Dyrehave og Klelund Hede

Fyldige oplysninger om Klelundvejendommen, både historien og de mange naturforbedrende projekter, som gennemføres i disse år, kan man finde på ejendommens [hjemmeside](#).

Det centrale begreb er biodiversitet. Det er et mål at skabe en græsningsskov for de store græssere – her primært kronvildtet. Men arbejdet med dette har medført en gennemgående forståelse for sammenhængene i skov og hede som helhed. Biodiversitet handler ikke blot om at give plads til så mange arter som muligt – eller så høje artsantal som muligt. Biodiversitet er et komplekst samspil mellem naturtypernes biotiske og abiotiske faktorer. Den optimale biodiversitet for en hede er tilstede, når en velplejet hede huser de organismer, som hører til på heden og i de antal, som passer til området.

Det betyder, at der er behov for at skaffe sig viden, ikke blot om krondyrene og fuglene, men om en lang række medspillere: vegetation, insekter, padder og krybdyr osv. Det er netop det, som sker på Klelund.

Fugleovervågningsprogrammet

Efter en række overvejelser blev det besluttet, at overvågningsprogrammet skulle bestå af 3 elementer

1. en generel, kvalitativ overvågning baseret på mere eller mindre tilfældige indtastninger i DOFbasen og andre kilder.
2. kortlægning af en række fokusarters yngleterritorier. Klelund er ikke EF Fuglebeskyttelsesområde og heller ikke udpeget som IBA-område¹ Udvælgelsen er fokusarterne er derfor udvalgt af de implicerede selv. Følgende arter er på listen: Natravn, Sortspætte, Hedelærke og Rødrygget Tornskade. Desuden vil vi gerne følge Hvepsevåge, Duehøg, Vendehals, Grønspætte, Tinksmed, Svaleklire, Huldue, Turteldue samt Trane. Det vil være interessant med en kortlægning af ugler.
3. en tæthedsundersøgelse af de mest almindelige arter ved hjælp af distance sampling transektmetoden, så dan som den benyttes i Atlas III-projektet samt i Lille Vildmose og på Filsø (se nærmere side xx)

¹ IBA betyder Important Bird Area og er en international klassificering, som dog ikke er juridisk bindende.

Optællerne

Følgende personer har deltaget i optællingerne i 2013: Flemming Petersen, Hans Staal, Jan Sørensen, Jens Rye Larsen og Åge Gejl Hansen.

Desuden har skovens folk og ikke mindst Michael Vissing Rasmussen og Steffen Bengtsson leveret værdifulde iagttagelser.

Klelund og Atlas III-projektet.

I årene 2014-17 gennemfører DOF den tredje Atlasundersøgelse. Første undersøgelse fandt sted i 1970'erne, den anden 20 år senere i 1990'erne og den nuværende igen 20 år efter. Resultaterne fra Atlas III vil blive et værdifuldt supplement til overvågningen. Den kvadratansvarlige for området er Sven Bødker, som samtidig er trådt ind i gruppen af overvågere. Et af elementerne i Atlas III er overvågning af 18 særlig udvalgte arter, hvor flere findes på Klelund. Opgaven går her ud på at finde samtlige yngleterritorier for disse arter. For Klelunds vedkommende vil det dreje sig om: Trane, Svaleklire, Turteldue, Natravn, Vende-hals og Sortspætte.

Nærmere informationer om Atlas III, kan man finde [her](#).

Statusrapport for perioden 1983 - 2013.

Første observation i DOFbasen er fra 22-03-1983. Træløber 3.

Langt de fleste observationer er indtastet i DOFbasen, men Dyrehavens medarbejdere har fortrinsvis benyttet Fugle & Natur.

Den samlede artsliste er en samkøring af de to databaser.

En observation af Kongeørn fra den 12-06-2012 findes ikke i nogen af de to databaser, men er fotodokumenteret. Det samme gælder Havørn xx-02-2013.

Det kan ikke udelukkes, at der er observationer, som ikke er anbragt i korrekt lokalitet. Ikke alle skelner mellem Dyrehaven (Plantagen) og Heden. Desuden er der et par små nabolokaliteter, som hører ind under ejendommen.

ARTSGENNEMGANG

Skarv

Sjælden gæst. Kun 3 observationer i DOFbasen. 10-05-2005 (2), 24-09-2006 (13) og 11-02-2009 (1).

Fiskehejre

I alt 5 observationer i DOFbasen. Maximum 19 den 03-08-2006. Observatøren bemærker, at denne observation er overraskende stor. Øvrige observationer omfatter da også kun 1 - 2 fugle. Der er observationer fra 2006, 2007, 2008 og 2010 og 2012. Fordelt på marts, april, maj, august og september.

Knopsvane

Kun 1 observation (Dyrehaven) fra 28-3-2005 af en sydtrækkende fugl.

Pibesvane

2 observationer: 21-3-2005 (2) og 15-3-2010 (62) i begge tilfælde trak fuglene mod N.

Sangsvane

2 observationer: 21-3-2005 (22) trækkende mod N og 2-3-2010 (1) trækkende Ø

Grågås

2 observationer fra Dyrehaven: 14-4-2004 (2) og 23-3-2006 (9) overflyvende. Dertil 1 observation fra Heden 08-11-2009 (9)

Krikand

2 observationer fra Heden: 19-10-2004 (1) og 19-11-2006 (17).

Opmærksomhed omkring arten tilrådes. Potentiel ynglefugl.

Gravand

1 observation: 10-5-2005 (3) overflyvende

Gråand (YF)

6 observationer fra Dyrehaven: 2005, 2007, 2008 og 2010. Max. 10. Typisk 1. halvår.
Dertil 1 ynglefund på Heden 24-04-2013.

Havørn

1 observation fra Dyrehaven fra 2012 af 1 adult fugl. (Fotodokumenteret (MVR))
1 observation fra Heden 13-9-2005 af en 1K fugl.

Kongeørn

1 observation fra Dyrehaven 12-6-2012 (1). Fotodokumenteret (MVR)

Rørhøg

1 observation fra Heden. 5-6-2011 (1)

Blå Kærhøg (R)

4 observationer fra Dyrehaven: 9-1-1991 (1M), 22-3-2006 (2 M/BR²), 18-4-2006 (1M), 11-3-2008 (1BR).

43 observationer fra Heden mellem 1991 og 2013. Største antal: 5.

Blå Kærhøg er en almindelig fugl på heden i vinterhalvåret. Meget tyder på, at der findes en overnatningsplads for arten.

Musvåge (YF)

85 observationer fra Dyrehaven mellem 1994 og 2013. Største antal 6. Flere redefund.

38 observationer fra Heden mellem 1994 og 2013. Største antal: 4.

Ingen tvivl om at arten yngler, men registreringen er mangelfuld.

Hvæpsevåge

4 observationer. Alle fra Dyrehaven. 30-7-2006 (2 - muligvis et par); 23-8-2006 (3), 29-5-2012 (1) og 08-06-2013 (1).

Opmærksomhed omkring arten tilrådes.

² BR betyder hun-farvet. Det kan være vanskeligt at kende forskel på en ung fugl og en hun.

Spurvehøg (YF)

10 observationer fra Dyrehaven mellem 2003 og 2013. Største observation af 2 fugle.

5 observationer fra Heden mellem 2004 og 2013.

Ingen tvivl om at arten yngler, men registreringen er mangelfuld.

Duehøg (YF)

17 observationer mellem 1999 og 2013. Op til 3 fugle talt. Alle observationer fra 1. halvår - med undtagelse af 2 observationer af juvenile.

8 observationer fra Heden træffes arten som regel overflyvende eller nok rettere fouragerende. Observationer mellem 2005 og 2012.

Duehøg er sikker ynglefugl i Dyrehaven. 1-3 ynglepar er lokaliseret.

Tårnfalk

13 observationer fra Dyrehaven mellem 2005 og 2013. Højeste antal: 1.

12 observationer fra Heden mellem 1994 og 2012. Højeste antal: 2.

Aftenfalk

1 observation fra Dyrehaven 28-5-2012 (1). Fuglen angives som hun-farvet – dvs. enten en hun eller en 2K-fugl.

Dværgfalk

2 observationer fra Dyrehaven: 10-05-2005 (1) og 9-10-2010 (1)

4 observationer fra Heden: 13-9-2005 (1), 11-11-2005 (1), 30-3-2007 (1) og 6-10-2011 (1).

Vandrefalk

1 observation fra Dyrehaven: 16-6-2012 (1)

1 observation fra Heden: 6-10-2011 (1)

Fasan

3 observationer i Dyrehaven: 11-3-2010 (3), 19-6-2010 (2) og 27-4-2013 (1).

Trane (YF)

3 observationer fra Dyrehaven af 1-2 fugle. 1 observation fra 2006 og 3 observationer fra 2013.

2 observationer fra Heden. Begge fra 2010.

På trods af de sparsomme indtastninger i DOFbasen er Trane sikker ynglefugl på ejendommen. Det vides ikke gennem hvor mange år den har ynglet.

Vibe

3 observationer fra Dyrehaven af overflyvende fugle. 2006 (11), 2008 (2) og 2010 (4)

Dobbeltbekkasin (YF)

2 observationer fra Dyrehaven. 23-5-2008 (1) og 1-5-2013 (1)

6 observationer fra Heden 2005, 2007, 2009, 2010 og 2012, hvor arten angives som ynglefugl. Alle observationer handler om 1-2 fugle.

Skovsneppe

5 observationer fra Dyrehaven i 2004, 2005, 2006 og 2007. I alle tilfælde 1 fugl.

6 observationer fra Heden. Største observation 8-11-2009 (4). Øvrige observationer mellem 2005 og 2010 (1)

Storspove

7 observationer fra Dyrehaven mellem 2005 og 2013. Alle observationer er overflyvende fugle og alle ligger inden for månederne juli, august og september
Ingen observationer fra Heden.

Svaleklire

5 observationer fra Dyrehaven (2004-2013). Alle af overflyvende fugle og alle fra månederne juni, juli og august.

Huldue

2 observationer fra Dyrehaven. 8-3-2008 (1) og 1-6-2010 (1)

Ringdue (YF)

62 observationer fra Dyrehaven mellem 1994 og 2013. Største antal 25-2-2010 (600).

Fra Heden foreligger 10 observationer (2004-2013).

Mærkværdigt nok indtaster ingen af observatørerne arten som ynglefugl. Men angivelse af syngende fugle i yngletiden berettiger til at kategorisere den som ynglefugl i hvert fald i Dyrehaven.

Tyrkerdue

5 observationer fra samme lokalitet i Dyrehaven (2007, 2008 og 2010). Største antal: 3 fugle øvrige 1.

Har arten ynglet?

Turteldue (YF)

10 observationer fra Dyrehaven (2003-2013). Største antal 2. En enkelt observation fra Heden drejer sig med stor sandsynlighed om de samme fugle.

Alle observationer på nær 1 fra 2006 angiver samme lokalitet for fuglene.

Gøg

7 observationer fra Dyrehaven (2003-2013). Største antal 2.

2 observationer fra Heden: 2005 (1) og 2006 (1).

Lidt overraskende med så få observationer og ligeledes, at arten ikke angives som ynglende.

Stor Hornugle

Oplysninger hemmeligholdes.

Skovhornugle

5 observationer fra Dyrehaven (2005-2010). En observation af 1 juvenil i juli måned tyder på, at arten yngler.

2 observationer fra Heden: 10-11-2005 (1) og 5-11-2010 (1)

Klelund bør undersøges mere systematisk for ugler og evt. yngleterritorier kortlægges

Natravn (YF)

67 observationer fra Dyrehaven (1992-2013). Største antal 12-6-2006 (10).

13 observationer fra Heden (2005-2013)

Natravn er uden tvivl en særdeles veletableret og karakteristisk ynglefugl på hele Klelundejendommen. Det vil være værdifuldt at få dens forekomst kortlagt systematisk. Dette vil ske i forbindelse med Atlas III projektet (2014-2017).

Mursejler

4 observationer af overflyvende eller trækkende fugle 2006 (1), 2007 (4), 2012 (3) og 2013 (1). Alle observationer fra maj og juni.

Vendehals (YF)

20 observationer fra Dyrehaven. (2003-2012). Formentlig flere ynglepar. Den aktuelle status uklar. Tilsyneladende har arten ikke ynglet i 2013.

Fra Heden findes 2 observationer med angivelse af 1 ynglepar.

Vendehals skal lige som Natravn kortlægges i forbindelse med Atlas III projektet.

Grønspætte (YF)

71 observationer fra Dyrehaven (2003-2013). Observationer fordelt over hele året, dog flest i yngletiden. DOFbasen angiver mindst 3 par.

Fra Heden 3 observationer i alle tilfælde kun 1 fugl: 28-6-2005, 24-9-2006, 25-10-2007.

Arten bør eftersøges og yngleterritorier kortlægges

Sortspætte (YF)

46 observationer i Dyrehaven. Første observation fra 23-3-2003 og seneste i DOFbasen fra 9-10-2011.

Ingen observationer fra Heden.

Fuglen er en af skovens notabiliteter. Der har med sikkerhed været 1 ynglepar igennem adskillige år. Arten er stadig i skoven. Den er både set og hørt i 2014, men der mangler bekræftede ynglefund siden 2011. Arten bør eftersøges og yngleterritorier kortlægges.

Stor Flagspætte (YF)

141 observationer i fra Dyrehaven (2003-2013). Sandsynligvis almindelig ynglefugl i det meste af skoven, men antallet er ukendt.

Fra Heden foreligger 5 observationer fordelt på årene 2005, 2011 og 2013.

Hedelærke (YF)

72 observationer fra Dyrehaven (2003-13). Formentlig adskillige ynglepar, men status er ukendt.

Fra Heden foreligger 35 observationer (2003-2013). Fra den 25-5-2012 angives 6 ynglepar.

Hedelærken vil uden tvivl profitere af det store arbejde med skovens biotoper. Især de store skovenge vil formentlig tiltrække arten. En egentlig kortlægning af yngleterritorier kunne være ønskelig.

Sanglærke (YF)

7 observationer fra Dyrehaven fordelt på årene: 2004, 2006, 2008, 2010 og 2013. Største observation er 7 fugle.

10 observationer fra Heden (2003-2013). Største observation af 10 fugle.

Ingen angivelse af ynglefund, men arten må antages at yngle – også på trods af det overraskende lave antal observationer.

Landsvale

8 observationer fra Dyrehaven. Der angives ingen ynglefund, men det må formodes, at arten alligevel yngler i forbindelse med bygninger.

6 observationer fra Heden. Største observation: 50 fugle fra 18-9-2010

Bysvale

2 observationer fra Dyrehaven: 5-6-2007 (3) og 16-6-2012 (10).

Fra Heden ligeledes 2 observationer: 3-9-2007 (1) og 16-8-2011 (10)

Ingen angivelse af ynglefund.

Skovpiber (YF)

48 observationer fra Dyrehaven (2001-2013). Op til 38 syngende hanner registreret på 1 dag (9-5-2005). Sandsynligvis en af skovens mest almindelige ynglefugle.

8 observationer fra Heden (2006-2013). Angivelse af op til 3 sandsynlige ynglepar.

Engpiber

6 observationer fra Dyrehaven (2005-2009). Største observation 26-9-2006 (11)

30 observationer fra Heden. En del af disse er flokke på 10-20 overflyvende fugle. Der angives ikke ynglefund.

Hvid Vipstjert

15 observationer fra Dyrehaven (2003-2013)

6 observationer fra Heden (2005-2013).

Ingen indikationer på yngleaktivitet.

Silkehale

1 enkelt observation af 1 fugl på Heden 11-11-2005

Vandstær

1 vinterobservation fra Dyrehaven: 9-1-2008 (1)

Gærdesmutte (YF)

41 observationer fra Dyrehaven (2003-2013). Største observation den 9-5-2006 (26 syngende fugle). Formentlig en særdeles almindelig ynglefugl.

Fra Heden foreligger 5 observationer, alle af 1 fugl.

Jernspurv (YF)

31 observationer fra Dyrehaven (2003-2013). Ingen angivelse af ynglefund, men de fleste observationer drejer sig om syngende fugle.

Fra Heden er der registreret 6 observationer af 1-2 overflyvende fugle.

Jernspurven overses let. Der er god grund til at tro, at den er en ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven.

Rødhals (YF)

28 observationer fra Dyrehaven. Ingen angivelse af ynglefugle, men da de fleste observationer gælder syngende fugle i yngletiden, er der sandsynligvis tale om ynglepar. En observation fra 19-6-2010 (biodiversitetsdøgn) har 23 syngende fugle, hvilket indikerer 23 ynglepar. Denne observation dækker langt fra hele skoven

Fra heden foreligger der kun to observationer. En observation fra 15-6-2013 angiver 4 ynglefugle – dvs. 2 par.

Rødhals må anses som en almindelig ynglefugl i skoven.

Rødstjert (YF)

33 observationer fra Dyrehaven (2003-2013). Enkelte af disse observationer angiver ynglefugle og en stor del angiver syngende fugle i yngletiden.

Fra heden foreligger 3 observationer: 2005, 2006 og 2012. Sidsnævnte drejser sig om et ynglepar, de to første om syngende fugle.

Der er grund til at antage, at Rødstjert er en ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven. En påbegyndt, men ikke gennemført eller registreret kortlægning af Rødstjert i Dyrehaven understøtter denne antagelse.

Bynkefugl (YF)

9 observationer fra Dyrehaven. Ingen angivelse af ynglefund. Største observation af 10 fugle fra 16-6-2012 (biodiversitetsdøgn).

Fra Heden findes 11 observationer (2005-2013). De fleste af disse angiver ynglepar. I 2010 og 2012 er der observationer af 2 ynglepar.

Bynkefugl er en interessant art i forbindelse med de mange forvaltningstiltag i skov og på hede. Generelt er arten gået tilbage i Danmark. På et passende tidspunkt ville en egentlig eftersøgning og kortlægning af arten være ønskelig.

Sortstrubet Bynkefugl

Der foreligger en enkelt observation fra Heden, den 18-6-2011.

Stenpikker

6 observationer på Heden fra årene 2005, 2011, 2013. Største observation 3-9-2013 (6)

Solsort (YF)

53 observationer i Dyrehaven (2003-2013). Største antal 20 syngende fugle den 16-6-2012 (10) – (biodiversitetsdøgn). Kun 1 observation af ynglepar.

7 observationer fra Heden (2004-2013). Største observation 15-6-2013 (10) – (biodiversitetsdøgn)

Ikke uventet er arten ikke dækket særlig godt. Det må antages, at Solsort er en almindelig ynglefugl især i Dyrehaven.

Sjagger

12 observationer fra Dyrehaven (2003-2009). Alle fra vinterhalvåret. Største antal den 21-3-2005 (54)

Fra heden foreligger 19 observationer (2003-2011). Alle fra vinterhalvåret. Største antal den 24-10-2004 (190).

Sangdrossel (YF)

48 observationer i Dyrehaven (2003-2013). Ingen angivelse af ynglepar, men de fleste observationer gælder syngende fugle i yngletiden. Største antal den 19-6-2010 (16) – Biodiversitetsdøgn.

På Heden er der 7 observationer fordelt på årene 2003, 2005, 2006, 2011 og 2013. Største antal den 9-10-2011 (21). Ingen angivelse af ynglefund.

Det antages, at Sangdrossel er en almindelig ynglefugl i Dyrehaven. Der findes sandsynligvis også flere ynglepar på Heden.

Vindrossel

3 observationer fra Dyrehaven: 23-3-2003 (30), 11-10-2007 (1) og 14-4-2008 (2 syngende).

Den sidstnævnte observation kan tyde på mulige ynglepar, men dette kan ikke bekræftes.

3 observationer fra Heden af 1-5 fugle. Alle fra vinterhalvåret.

Misteldrossel (YF)

84 observationer i Dyrehaven. Flere af disse angiver ynglefugle og mulige ynglefugle. En observation den 29-3-2009 har 10 ynglefugle, hvilket betyder mindst 5 ynglepar.

17 observationer på Heden (2003-2011) Største antal 15-8-2006 (20). Flest observationer fra efterårsmånederne. Ingen angivelse af ynglepar.

Mistedrossel må antages at være en ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven.

Rørsanger

Kun 1 observation fra Dyrehaven 21-5-2006 af 1 syngende fugl.

Generelt kan man med fordel lægge større vægt på de egentlig våde områder i Dyrehaven.

Gærdesanger (YF)

18 observationer i Dyrehaven. Alle øvrige er observationer af syngende fugle i yngletiden.

Største antal den 9-5-2006 (9)

Fra Heden foreligger 2 observationer.

Gærdesanger er en ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven.

Tornsanger (YF)

14 observationer fra Dyrehaven. Med 1 undtagelse er der tale om observationer af syngende fugle i yngletiden.

Tornsanger er en ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven

Havesanger (YF)

3 observationer i Dyrehaven (2007, 2008 og 2010). I alle tilfælde er der tale om syngende fugle i yngletiden. Største antal er 2 syngende fugle.

Havesanger er en fåtallig ynglefugl i Dyrehaven.

Munk (YF)

31 observationer fra Dyrehaven. Alle af syngende fugle i yngletiden. Største antal i forbindelse med biodiversitetsdøgnet 19-6-2010 (28 syngende).

Munk er en almindelig ynglefugl i Dyrehaven.

Skovsanger (YF)

8 observationer i Dyrehaven af 1 – 2 syngende fugle i yngletiden

Skovsanger antages at være en fåtallig ynglefugl i Dyrehaven.

Gransanger (YF)

60 observationer fra Dyrehaven. Op til 16 syngende fugle i yngletiden.

Gransanger er en meget almindelig ynglefugl i Dyrehaven

Løvsanger (YF)

42 observationer fra Dyrehaven. Største registrerede antal den 9-5-2006 (43 syngende fugle). I forbindelse med biodiversitetsdøgnet 19-6-2010 blev der talt 40 syngende fugle.

Arten er meget almindelig – talrig i Dyrehaven.

Fuglekonge (YF)

51 observationer i Dyrehaven. Observationerne dækker det meste af året. Ingen oplysninger om ynglefund, men adskillige observationer af syngende fugle i yngletiden

8 observationer fra Heden. Alle fra vinterhalvåret. Største observation den 4-11-2005 (35) – øvrige observationer er 1-4 fugle.

Fuglekonge er en almindelig ynglefugl i Dyrehaven. Arten "overhøres" let bl.a. pga. af høj gennemsnitsalder blandt ornitologer!

Grå Fluesnapper (YF)

19 observationer i Dyrehaven, alle fra yngletiden. I forbindelse med biodiversitetsdøgnet 19-6-2010 blev der registreret 4 ynglepar.

2 observationer fra Heden. Begge af 1 fugl.

Arten er en fåtallig – ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven. Arten er oftest særdeles diskret og overses derfor let.

Broget Fluesnapper

8 observationer i Dyrehaven, næsten alle fra yngletiden. Ingen sikre tegn på yngleaktivitet, men indikationer.

Mulig, men i så fald sjælden ynglefugl i Dyrehaven.

Halemejse

3 observationer fra Dyrehaven. Alle midvinterobservationer. Største antal den 21-1-2007 (9)

Sumpmejse (YF)

33 observationer i Dyrehaven. Flere oplysninger om ynglefugle og mulige ynglefugle. Største antal i enkeltobservationer er 3 fugle.

Sumpmejse er formentlig en fåtallig – ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven.

Fyrremejse

1 enkelt observation af en kaldende fugl den 3-8-2006

Topmejse (YF)

40 observationer i Dyrehaven. Adskillige observationer af syngende fugle i yngletiden samt en enkelt observation af redebyggende fugl. Største antal den 9-5-2006 (9 syngende fugle)

13 observationer, hvoraf kun 1 angiver mulig ynglende fugle, den 24-4-2013 (2 syngende fugle)

Topmejse overses let. Det må formodes at fuglen er en ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven.

Sortmejse (YF)

62 observationer i Dyrehaven. Op til 25 syngende fugle i yngletiden. I øvrigt observationer fra hele året.

3 observationer fra Heden. Første observation fra 1994. Største observation 15-11-2009 (6)

Sortmejse er en meget almindelig ynglefugl i Dyrehaven

Blåmejse (YF)

34 observationer fra Dyrehaven. Største antal den 19-1-2012 (14). Flere observationer af syngende fugle i yngletiden.

Fra Heden kun 1 observation den 13-11-1994 (4)

Det vurderes, at Blåmejse er en almindelig ynglefugl i Dyrehaven

Musvit (YF)

49 observationer i Dyrehaven. Arten ses hele året. Adskillige observationer af syngende fugle i yngletiden.

3 observationer på Heden. Kun 1 indikerer mulige ynglefugle: 24-4-2013 (2 syngende)

Der er næppe tvivl om, at arten er underrepræsenteret i DOFbasen. Musvit vurderes som almindelig ynglefugl i Dyrehaven

Spætmejse (YF)

37 observationer i Dyrehaven. Ses hele året. Største observation den 29-3-2009 (11 ynglefugle).

1 observation fra Heden den 14-7-2013 (1).

Spætmejsen er formentlig en fåtallig-ret almindelig ynglefugl i Dyrehaven

Træløber (YF)

18 observationer fra Dyrehaven, heraf flere af syngende fugle i yngletiden. Største antal på enkeltobservationer: 3.

Træløber må vurderes som fåtallig ynglefugl i Dyrehaven. Der findes ingen observationer af Korttået Træløber

Rødrygget Tornskade (YF)

69 observationer fra Dyrehaven (1992-2013). Adskillige ynglefugleobservationer.

29 observationer fra Heden. Mindst 6 par på Heden.

En af karakterfuglene på Klelund. Og en fugl som uden tvivl vil få endnu bedre forhold med den nye forvaltning i området. Antallet af ynglepar er ikke kendt, men vi har sandsynligvis med en meget høj tæthed at gøre. En optæller noterer han nr. 27i bemærkningerne til en observatio den 14-7-2013.

Stor Tornskade

21 observationer i Dyrehaven af højst 2 fugle

Fra Heden foreligger der 42 observationer af 1-2 fugle.

Alle observationer er vinterobservationer-

Skovskade (YF)

56 observationer i Dyrehaven. Største observation den 27-4-2013 (15)

13 observationer fra Heden. Største observation 17-10-2005 (6) i øvrigt 1-3 fugle.

Selv om der ikke findes en eneste angivelse af yngleaktiviteter, må det være sikkert at fuglen yngler på ejendommen.

Husskade

Kun 1 observation fra Dyrehaven den 11-2-2009 (1).

Allike

2 observationer i Dyrehaven: 21-12-2005 (45) og 11-3-2008 (40).

Gråkrage

21 observationer i Dyrehaven. Flest af 1-2 fugle. Den 24-6-2012 noteres 107 fugle, som trækker til overnatning.

Kun 2 observationer fra Heden af 1 fugl – og på samme dato.

Gråkrage er tilsyneladende en sjælden fugl på Klelund. Og der findes ingen indikationer på, at den yngler på ejendommen.

Ravn (YF)

75 observationer fra Dyrehaven. Heraf adskillige, som angiver ynglende fugle. Største antal den 7-11-2009 (8)

Fra Heden foreligger der 15 observationer. Mest af 1 – 3 overflyvende fugle. Største antal den 28-2-2013 (14).

Ravnen er sikker ynglefugl på Klelund. Mindst 2 par yngler på kendte lokaliteter.

Stær (YF)

23 observationer fra Dyrehaven. Største observation 16-3-2010 (35). Der findes oplysning om op til 3 redefund.

6 observationer fra Heden. Største antal den 11-1-2012 (400 trækkende til overnatning)

Ynglefundene ikke overraskende nær bygninger.

Skovspurv

1 observation fra Dyrehaven den 13-5-2005 (2)

Bogfinke (Y)

67 observationer i Dyrehaven. Største antal den 29-3-2009 (225!). Observatøren oplyser, at 175 var i 1 flok.

14 observationer på Heden. Største antal den 5-10-2006 (200).

Meget almindelig ynglefugl i Dyrehaven.

Kvækerfinke

14 observationer i Dyrehaven. Alle fra perioden september – marts. Antallet af fugle pr. observation 1 – 8.

6 observationer på Heden af 1-4 fugle. Alle observationer er fra månederne oktober og november.

Gulirisk

1 observation fra Dyrehaven den 18-6-2011 (1)

Grønirisk (YF)

37 observationer fra Dyrehaven.

Fra Heden foreligger der 7 observationer

Der er ingen observationer af ynglefund, men ud fra observationer af syngende fugle i yngletiden, må det formodes at Grønirisk yngler på ejendommen – om end fåtalligt.

Stillits

5 observationer i Dyrehaven. 1 – 3 fugle pr observation.

4 observationer fra Heden. Største antal den 25-10-2011 (12)

Grønsisken

45 observationer i Dyrehaven. Største antal den 8-11-2009 (60)

10 observationer på Heden. Største antal den 17-11-2006 (35).

Tornirisk (YF)

14 observationer i Dyrehaven. Op til 5 ynglepar angives

3 observationer fra Heden. Alle er efterårsobservationer af 1 fugl.

Gråsisken (Stor/Lille)

18 observationer i Dyrehaven. 1 – 4 fugle pr. observation

8 observationer på Heden. De 7 er vinterobservationer. Største antal den 18-1-2012 (15)

Adskillelse af de to arter af Gråsisken kan være særdeles vanskelig, slev for ringmærkere med fuglen i hånden. Arterne behandles derfor samlet her.

Gråsisken må ud fra oplysningerne i DOFbasen betragtes som en fåtallig ynglefugl i Dyrehaven.

Hvidvinget Korsnæb

1 observation fra Dyrehaven den 8-2-2010 (1). Fuglen var en ung han.

Lille Korsnæb (YF)

105 observationer i Dyrehaven. Arten ses hele året. Største observation den 12-7-2013 (88).

32 observationer på Heden. Største observation den 8-11-2009 (80)

Lille Korsnæb forekommer talrigt på ejendommen. Ynglestatus er ukendt, men arten er formentlig en ret almindelig ynglefugl.

Dompap (YF)

54 observationer i Dyrehaven. Største antal den 21-12-2005 (18). Mindst 1 ynglepar

7 observationer fra Heden.

Kernebider (YF)

48 observationer i Dyrehaven. Ses det meste af året. Største observation 9-2-2010 (10).

Mindst 2 ynglepar

Fra Heden er der 2 observationer: 25-5-2012 (3) og 14-7-2013 (1)

Kernebider er en fåtallig ynglefugl i Dyrehaven.

Gulspurv (YF)

48 observationer fra Dyrehaven. Største antal den 19-6-2010 (27) (Biodiversitetsdøgn).

20 observationer fra Heden. Største antal den 4-11-2005 (21). Ingen sikre angivelser af ynglefugle, men formentlig yngler arten også på heden.

Gulspurv er en meget almindelig ynglefugl på ejendommen.

Rørspurv

6 observationer fra Dyrehaven. Største antal den 22-4-2003 (6). I øvrigt ses arten kun enkeltvis.

5 observationer på Heden. Største antal den 6-10-2011 (4).

Ynglestatus er ukendt.

Tæthedsundersøgelse

I ynglesæsonen 2013 gennemførtes en tæthedsundersøgelse, som skulle give tal for de mere almindelige fugles tæthed (abundance) på de forskellige naturtyper.

Den metode (*distance sampling*), som blev valgt, var til dels den samme som anvendes i Atlas III-projektet, på Filsø og i Lille Vildmose. En mere tilbundsående beskrivelse af metoden kan findes på DOFs hjemmeside i Atlas III projektets vejledning til TimeTælleTure.

Kort fortalt går metoden ud på, at tælleren bevæger sig meget langsomt (1 km/t) ad et transekt samtidig med, at han noterer alle fugle, som ses og høres inden for bestemte afstandsbånd. Det giver mulighed for ret nøjagtige beregninger, som for den enkelte art tager højde for artens detektabilitet i forhold til afstanden. Ved et tilstrækkeligt stort antal observationer af en art (minimum 60-80) bliver det muligt at få tæthedstal, som man kan tillade sig at benytte til beregning af det faktiske (absolutte) antal af en art for hele området. I praksis skal man efterfølgende benytte et særligt computerprogram til beregningerne.

I de før nævnte tællinger arbejdes der med 4 bånd: 0-25 meter, 25-50 meter, 50-100 meter og mere end 100 meter.

På Klelund bruger vi kun 3 bånd: 0-25 meter, 50-100 meter og mere end 100 meter. Årsagen er den, at det var den opdeling, man overvejede at benytte i Atlas III. Imidlertid viser det sig, at denne inddeling er uhensigtsmæssig.

En vigtig forudsætning for at distance sampling-modellen kan benyttes, er den, at alle fugle i bånd 1 (0-25) meter bliver registreret.

Transekterne blev planlagt af Steffen Bengtsson, FaunaForst og Jens Rye Larsen. De blev lagt således, at de forløber i entydige naturtyper.

Transekterne skal gennemgås to gange i yngletiden således at første gennemgang finder sted i perioden mellem de to sidste uger af april og første uge af maj. Anden gennemgang mellem sidste uge af maj og de to første uger af juni.

I 2013 indtraf en række forhold, som betød, at programmet ikke er fulgt. Nogle af transekterne viste sig at være vanskeligt fremkommelige af forskellige grunde. Nogle transekter blev kun gennemført i den anden optællingsperiode. Optællingen af det eneste transekt, som ligger i eng, gik tabt på grund af et computervedbrud hos tælleren.

Bearbejdning af data for 2013

Da der ikke er adgang til et databehandlingsprogram, som kan analysere data, og da antallet af observationer i øvrigt er for lille til, at man kan opnå sikre resultater med metoden, hvortil kommer, at båndinddelingen er uhensigtsmæssig, er der i denne rapport valgt en simplificeret beregning.

Det skal understreges, at denne beregning primært har indekssværdi, og at grundlaget ikke kan benyttes til at beregne estimater for hele ejendommen.

Det er kun tallene fra anden optælling, som er benyttet, da denne er bedre dækket end første gennemgang.

Tæthederne er kun beregnet for bånd 1 (0-25 meter på begge sider af optællerens rute). Dette sker, fordi, vi forudsætter, at alle fugle i dette bånd registreres, og det medfører, at tallene er helt sikre, men kun gældende for den aktuelle stikprøve.

Bearbejdningen er sket ved at transekterne er samlet for hver naturtype. Den samlede længde af transekterne ganges med 50 meter, hvorved man få arealet af feltet, som så omregnes til hektar. Antallet af hver art, som er fundet divideres med arealet, således at tallene i skemaet angiver antal individer pr. ha. Kolonnen N= angiver det samlede antal individer, som indgår i beregningen.

Man kunne godt supplere denne beregning med en beregning på grundlag af observationer fra både bånd 1 og 2 – altså en beregning for 0-100 meter. Hermed ville artsantallet stige en del, men samtidig ville også usikkerheden blive ganske betydelig.

DOFs Naturvidenskabelige Afdeling foretog i forbindelse med planlægningen af Atlas III en testning af beregningsmodellerne. Data blev stillet til rådighed af Lille Vildmose, Filsø og

Klelund suppleret med en testdag i Nordsjælland. Man kørte herefter en analyse, hvor man udelukkende benyttede tallene for bånd 1, og en anden analyse, hvor man brugte distance sampling. Det viste sig, at tæthedsværdierne var nogenlunde ens, men usikkerheden var betragtelig større, når man kun brugte første bånd.

Med ovenstående in mente bør det overvejes, om transekterne er den bedst egnede metode på Klelund.

Valget af metode bør ske i forhold til målet med undersøgelsen. Altså, hvad skal den bruges til? Har vi brug for meget præcise estimater – eller er indeksværdierne tilstrækkelige? Er det et generelt billede vi ønsker? Eller ønsker vi at fokusere?

Der er flere alternative muligheder:

- Man kan bibeholde transekterne, men ændre på afstandsbåndene, evt. helt undlade dem. Engelske undersøgelser har vist, at hvis tælleren blot registrerer, hvad han ser og hører, så svarer det i det store og hele til et bånd på 50 meter.
- Man kunne også overveje at erstatte eller supplere transekterne med punkttællinger. Evt. med afstandsbånd. Punkterne kan så udlægges præcis der, hvor man ønsker målinger.

Klelund 2013: Tæthedsberegninger

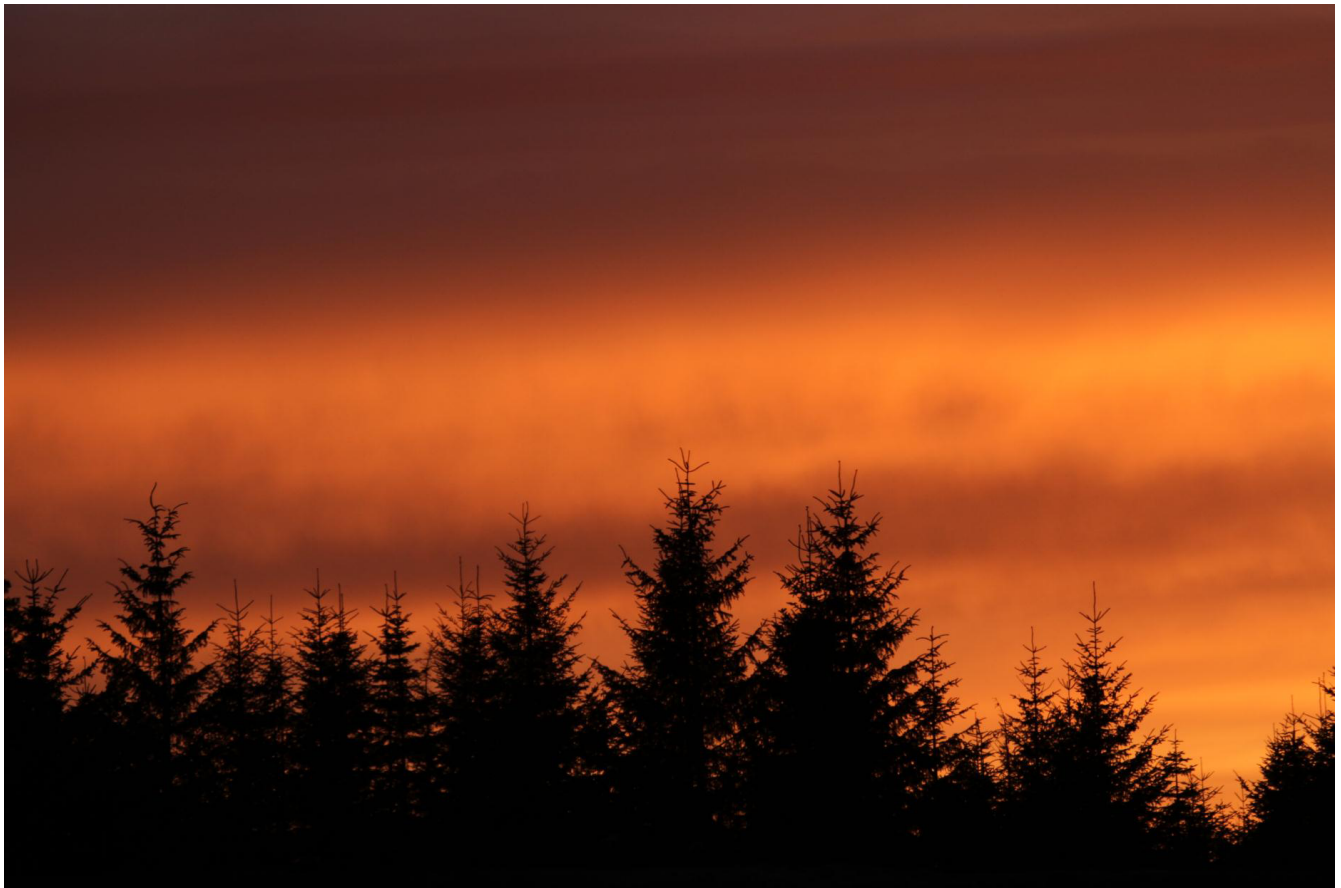
	HEDE	MOSE	ENG	EGEKRAT	NÅL	N=
Skovpiber	0,49	0,58				8
Hedelærke	0,10					1
Gulspurv	0,10	0,19		0,39	0,18	5
Sortmejse	0,20				0,36	4
Sanglærke	0,20					2
Dobbeltbekkasin		0,77				4
Bogfinke		0,58		1,36	1,97	21
Rødr. Tornskade		0,19		0,19		2
Tornsanger		0,19				1
Gransanger				0,19	0,18	2
Landsvale				0,39		2
Munk				0,39		2
Skovskade				0,19		1
Solsort				0,19	0,18	2
Musvit				0,39		2
Løvsanger				0,39		2
Sangdrossel				0,19	0,18	2
Misteldrossel				0,19		1
Rødstjert				0,19		1
Træløber				0,19		1
Stor Flagspætte				0,19	0,18	2
Ravn					0,36	2
Topmejse					0,18	2
Fuglekonge					0,72	4
Antal arter	5	6	0	15	10	

Artsliste Klelund Dyrehave

Skarv	(Phalacrocorax carbo)
Fiskehejre	(Ardea cinerea)
Knopsvane	(Cygnus olor)
Pibesvane	(Cygnus columbianus)
Sangsvane	(Cygnus cygnus)
Grågås	(Anser anser)
Gravand	(Tadorna tadorna)
Gråand	(Anas platyrhynchos)
Hvepsevåge	(Pernis apivorus)
Blå Kærhøg	(Circus cyaneus)
Duehøg	(Accipiter gentilis)
Spurvehøg	(Accipiter nisus)
Musvåge	(Buteo buteo)
Kongeørn	(Aquila chrysaetos)
Tårnfalk	(Falco tinnunculus)
Aftenfalk	(Falco vespertinus)
Dværgfalk	(Falco columbarius)
Vandrefalk	(Falco peregrinus)
Fasan	(Phasianus colchicus)
Trane	(Grus grus)
Vibe	(Vanellus vanellus)
Dobbeltbekkasin	(Gallinago gallinago)
Skovsneppe	(Scolopax rusticola)
Storspove	(Numenius arquata)
Svaleklire	(Tringa ochropus)
Huldue	(Columba oenas)
Ringdue	(Columba palumbus)
Tyrkerdue	(Streptopelia decaocto)
Turteldue	(Streptopelia turtur)
Gøg	(Cuculus canorus)
Skovhornugle	(Asio otus)
Natravn	(Caprimulgus europaeus)
Mursejler	(Apus apus)
Vendehals	(Jynx torquilla)
Grønspætte	(Picus viridis)
Sortspætte	(Dryocopus martius)
Stor Flagspætte	(Dendrocopos major)
Hedelærke	(Lullula arborea)
Sanglærke	(Alauda arvensis)
Landsvale	(Hirundo rustica)
Bysvale	(Delichon urbicum)
Skovpiber	(Anthus trivialis)
Engpiber	(Anthus pratensis)

Hvid Vipstjert	(<i>Motacilla alba</i>)
Vandstær	(<i>Cinclus cinclus</i>)
Gærdesmutte	(<i>Troglodytes troglodytes</i>)
Jernspurv	(<i>Prunella modularis</i>)
Rødhals	(<i>Erithacus rubecula</i>)
Rødstjert	(<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)
Bynkefugl	(<i>Saxicola rubetra</i>)
Sortstrubet Bynkefugl	(<i>Saxicola rubicola</i>)
Solsort	(<i>Turdus merula</i>)
Sjagger	(<i>Turdus pilaris</i>)
Sangdrossel	(<i>Turdus philomelos</i>)
Vindrossel	(<i>Turdus iliacus</i>)
Misteldrossel	(<i>Turdus viscivorus</i>)
Rørsanger	(<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)
Gærdesanger	(<i>Sylvia curruca</i>)
Tornsanger	(<i>Sylvia communis</i>)
Havesanger	(<i>Sylvia borin</i>)
Munk	(<i>Sylvia atricapilla</i>)
Skovsanger	(<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)
Gransanger	(<i>Phylloscopus collybita</i>)
Løvsanger	(<i>Phylloscopus trochilus</i>)
Fuglekonge	(<i>Regulus regulus</i>)
Grå Fluesnapper	(<i>Muscicapa striata</i>)
Broget Fluesnapper	(<i>Ficedula hypoleuca</i>)
Halemejse	(<i>Aegithalos caudatus</i>)
Sumpmejse	(<i>Poecile palustris</i>)
Fyrremejse	(<i>Poecile montana</i>)
Topmejse	(<i>Lophophanes cristatus</i>)
Sortmejse	(<i>Periparus ater</i>)
Blåmejse	(<i>Cyanistes caeruleus</i>)
Musvit	(<i>Parus major</i>)
Spætmejse	(<i>Sitta europaea</i>)
Træløber	(<i>Certhia familiaris</i>)
Rødrygget Tornskade	(<i>Lanius collurio</i>)
Stor Tornskade	(<i>Lanius excubitor</i>)
Skovskade	(<i>Garrulus glandarius</i>)
Husskade	(<i>Pica pica</i>)
Allike	(<i>Corvus monedula</i>)
Gråkrage	(<i>Corvus cornix</i>)
Ravn	(<i>Corvus corax</i>)
Stær	(<i>Sturnus vulgaris</i>)
Skovspurv	(<i>Passer montanus</i>)
Bogfinke	(<i>Fringilla coelebs</i>)
Kvækerfinke	(<i>Fringilla montifringilla</i>)
Gulirisk	(<i>Serinus serinus</i>)
Grønirisk	(<i>Chloris chloris</i>)
Stillits	(<i>Carduelis carduelis</i>)

Grønsisken	(<i>Carduelis spinus</i>)
Tornirisk	(<i>Carduelis cannabina</i>)
Lille Gråsisken	(<i>Carduelis cabaret</i>)
Hvidvinget Korsnæb	(<i>Loxia leucoptera</i>)
Lille Korsnæb	(<i>Loxia curvirostra</i>)
Dompap	(<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)
Kernebider	(<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)
Gulspurv	(<i>Emberiza citrinella</i>)
Rørspurv	(<i>Emberiza schoeniclus</i>)

Artsliste Klelund Hede

Skarv	(Phalacrocorax carbo)
Fiskehejre	(Ardea cinerea)
Grågås	(Anser anser)
Krikand	(Anas crecca)
Havørn	(Haliaeetus albicilla)
Rørhøg	(Circus aeruginosus)
Blå Kærhøg	(Circus cyaneus)
Duehøg	(Accipiter gentilis)
Spurvehøg	(Accipiter nisus)
Musvåge	(Buteo buteo)
Tårnfalk	(Falco tinnunculus)
Dværgfalk	(Falco columbarius)
Vandrefalk	(Falco peregrinus)
Trane	(Grus grus)
Strandskade	(Himantopus himantopus)
Dobbeltbekkasin	(Gallinago gallinago)

Skovsneppe	(<i>Scolopax rusticola</i>)
Ringdue	(<i>Columba palumbus</i>)
Turteldue	(<i>Streptopelia turtur</i>)
Gøg	(<i>Cuculus canorus</i>)
Stor Hornugle	<i>Bubo bubo</i>
Skovhornugle	(<i>Asio otus</i>)
Natravn	(<i>Caprimulgus europaeus</i>)
Vendehals	(<i>Jynx torquilla</i>)
Grønspætte	(<i>Picus viridis</i>)
Stor Flagspætte	(<i>Dendrocopos major</i>)
Hedelærke	(<i>Lullula arborea</i>)
Sanglærke	(<i>Alauda arvensis</i>)
Landsvale	(<i>Hirundo rustica</i>)
Bysvale	(<i>Delichon urbicum</i>)
Skovpiber	(<i>Anthus trivialis</i>)
Engpiber	(<i>Anthus pratensis</i>)
Hvid Vipstjert	(<i>Motacilla alba</i>)
Silkehale	(<i>Bombycilla garrulus</i>)
Gærdesmutte	(<i>Troglodytes troglodytes</i>)
Jernspurv	(<i>Prunella modularis</i>)
Rødhals	(<i>Erithacus rubecula</i>)
Rødstjert	(<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)
Bynkefugl	(<i>Saxicola rubetra</i>)
Stenpikker	(<i>Oenanthe oenanthe</i>)
Solsort	(<i>Turdus merula</i>)
Sjagger	(<i>Turdus pilaris</i>)
Sangdrossel	(<i>Turdus philomelos</i>)
Vindrossel	(<i>Turdus iliacus</i>)
Misteldrossel	(<i>Turdus viscivorus</i>)
Gærdesanger	(<i>Sylvia curruca</i>)
Fuglekonge	(<i>Regulus regulus</i>)
Grå Fluesnapper	(<i>Muscicapa striata</i>)
Halemejse	(<i>Aegithalos caudatus</i>)
Topmejse	(<i>Lophophanes cristatus</i>)
Sortmejse	(<i>Periparus ater</i>)
Blåmejse	(<i>Cyanistes caeruleus</i>)
Musvit	(<i>Parus major</i>)
Rødrygget Tornskade	(<i>Lanius collurio</i>)
Stor Tornskade	(<i>Lanius excubitor</i>)
Skovskade	(<i>Garrulus glandarius</i>)
Gråkrage	(<i>Corvus cornix</i>)
Ravn	(<i>Corvus corax</i>)
Stær	(<i>Sturnus vulgaris</i>)
Bogfinke	(<i>Fringilla coelebs</i>)
Kvækerfinke	(<i>Fringilla montifringilla</i>)
Grønirisk	(<i>Chloris chloris</i>)
Stillits	(<i>Carduelis carduelis</i>)

Grønsisken	(<i>Carduelis spinus</i>)
Tornirisk	(<i>Carduelis cannabina</i>)
Lille Korsnæb	(<i>Loxia curvirostra</i>)
Dompap	(<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)
Kernebider	(<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)
Gulspurv	(<i>Emberiza citrinella</i>)
Rørspurv	(<i>Emberiza schoeniclus</i>)

